

Fruitbedrijf Toon Vernooij

Smidsdijk 6a
Cothen, Utrecht

*“Als je afhankelijk bent van natuurlijke bestuivers,
dan koester je ze.”*

- 27 ha fruitteelt: 11 appelsoorten, 5 perensoorten
- Smidsdijk 6a, 3945LB Cothen
- Natuurlijke plaagwering

Het bedrijf

Toon Vernooij heeft een fruitbedrijf van 27 ha met 3 vaste medewerkers en kweekt maar liefst 11 appelsoorten en 5 perensoorten. Deze kan hij in een milieuvriendelijke koelcel het hele jaar bewaren. Daardoor is hij in staat om zijn afnemers - supermarkten en handelaren – het hele jaar door alle soorten appels en peren te verkopen.

Toon teelt zijn fruit volgens de richtlijnen van [Milieukeur](#). Gewasbeschermingsmiddelen gebruikt hij alleen als het niet anders kan. Biologisch evenwicht is namelijk het uitgangspunt; niet uit liefdadigheid maar uit pure noodzaak, vindt hij. Dankzij deze insecten worden zijn bloesems namelijk bevrucht en heeft hij minder last van plagen. Hij beschermt zijn fruit dus door de goede insecten te laten leven in plaats van de foute te doden.

De uitvoering

Toen Toon Vernooij begin jaren '90 zich steeds meer ging beseffen dat zijn bedrijf afhankelijk was van natuurlijke bestuivers en insecten die plagen bestrijden, begon hij stap voor stap op een meer natuurlijke wijze te werken.

Insecten | Hij begon minder insecticiden te gebruiken omdat het niet alleen ongewenste insecten doodde (zoals de luizen) maar ook de insecten die hij hard kon gebruiken. Daarom heeft hij om de boomgaard ook een windsingel staan van 25 inheemse struiken, waarvan het hele jaar er minimaal één in bloei staat. Het bloemenveld middenin zijn boomgaard zorgt weer voor voedsel.

- Nodig voor bestuiving: bijen, vlinders, hommels, gaasvliegje, zweefvliegen.
- Nodig voor plagen bestrijden: oorwormen, sluipwespen, lieveheersbeestjes, de anthocoris.

Fruitmot | Een speciale behandeling krijgt de fruitmot. De rupsen van de fruitmot eten gangetjes in de appels en peren, waardoor het fruit onverkoopbaar wordt. Om dit tegen te gaan zet Toon feromonen in, een natuurlijke lokstof. Op warme zomeravonden als de vrouwelijke fruitmotten gaan vliegen om te paren en het feromoon uitscheiden, wordt er een pufje van deze zelfde lokstof via

dispensers in de lucht gebracht, waardoor de mannetjes in verwarring raken en de motten elkaar niet goed weten te vinden. Zo voorkomt hij dat hij met insecticiden moet gaan werken.

Bijen | Toon wil verschillende soorten bijen op zijn bedrijf. Daarvoor hangt hij bamboestokjes in bosjes op en zet hij verschillende soorten bijenkasten neer. Ook heeft hij kistjes staan gevuld met eigen klei, waar bijen in de scheuren van de opgedroogde klei zich kunnen nestelen.

Bodem | Toon geeft de bodem niet de maximale hoeveelheid mest maar stemt deze per fruitsoort af op basis van bodem- en bladmonsters. Daarbij zet hij een combinatie van kunstmest, stalmest en sporenelementen in. De kunstmest zet hij in voor een basisvoorziening aan N, P en K. De stalmest beschermt ook de boomwortels tegen vorst en is een schuilplaats voor de oorworm. Afhankelijk van de fruitsoort bemest hij ook met sporenelementen. Zo heeft de Junami-appel veel magnesium nodig.

Energiegebruik | De zuidkant van het dak van zijn loods is bedekt met zonnepanelen. Hierdoor is zijn fruitbedrijf nu energieneutraal. Daarnaast koelt hij zijn fruit met behulp van CO₂, een energie-arme en milieuvriendelijke manier van koelen. De restwarmte die vrijkomt van de koelinstallatie wordt opgevangen en gebruikt in de vloerverwarming van zijn gebouwen.

Het resultaat

Toon is trots op zijn bedrijf, een bedrijf dat op een milieuvriendelijke manier het hele jaar rond een breed assortiment appels en peren biedt én daarmee goede resultaten boekt én een bijdrage levert aan de biodiversiteit van de omgeving. Niet exclusief maar inclusief natuur.

Hij is er van overtuigd dat de investeringen die hij doet in natuurlijke plaagwering op de lange termijn alleen maar goed kunnen uitvallen. Zijn bodem, bomen en fruit zijn daardoor beter bestand tegen ziektes en extreme omstandigheden.

De investering

De investeringen die het bedrijf voor de insecten, bodem en energie doet, zijn vergelijkbaar met de investeringen die een fruitteiler die insecticiden gebruikt. Minder spuiten en de natuur meer zijn werk laten doen zorgt voor weerbaardere gewassen. Soms, echter, kan ook hij niet op een natuurlijke manier een ziekte tegen gaan en gaat een deel van zijn oogst verloren. Om dit voor te zijn, monitort hij veel.

Daarnaast is Toon constant bezig met wat er nodig is voor zijn fruit. Gedachteloos standaard oplossingen toepassen zou zijn natuurinclusieve bedrijf zomaar kapot kunnen maken. Om de nieuwste natuurlijke technieken te kunnen toepassen, leest hij veel de vakbladen, de onderzoeksliteratuur en woont hij kennisbijeenkomsten bij.

De omgeving en de toekomst

Toon is blij dat zijn opvolger de ingeslagen weg gaat voortzetten. Het is een weg die vraagt om bewust zijn wat je waarom doet. Als dat helder is, dan volgen de activiteiten die dat ondersteunen als vanzelf. Maar, tip van Toon, 'begin klein'. En als je het weer goed kan overzien en het ziet zitten, doe je de volgende stap. Omdat jij het wil, niet omdat je buurman het zegt.

Toon beseft dat hij een mooi product in handen heeft. Zijn ambitie is nog om deze beter te verwaarden bijvoorbeeld met sappen en ciders. Ook werkt hij aan een snoepappeltje, dit is heel klein zoet appeltje die vergelijkbaar is met snoeptomaatjes.

1. Wanneer zou jij gaan telen volgens het Milieukeur? ([factsheet Milieukeur boomkwekerijen, certificatie Plantaardige producten Centraal Europa \(NL\), Algemene certificatievoorwaarden SMK](#))
2. Wat voor bedrijf zou jij willen starten? Wat heb je dan nu te doen?